

Innehåll

1	Sammanfattning	7
2	Promemorians lagförslag	9
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	9
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt.....	10
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen.....	12
2.4	Förslag till lag om upphävande av konvention (1870:37 s. 1) angående ömsesidigt utlämnande av förbrytare emellan Hans Maj:t Konungen av Sverige (och Norge) och Hans Maj:t Belgiernas Konung.....	13
3	FN:s internationella brottmålsribunaler	15
3.1	Bakgrund	15
3.2	Tribunalernas verksamhet	17

3.3	Avveckling av tribunalerna och resolution 1966 (2010).....	18
3.4	Närmare om avvecklingsmekanismen.....	22
4	Överväganden och förslag.....	29
4.1	Rättsligt samarbete med den internationella avvecklingsmekanismen.....	29
4.2	Immunitet och privilegier.....	33
5	Utlämningsavtal med Belgien	35
6	Ekonomiska konsekvenser, ikraftträdande och övergångsbestämmelser	37
6.1	Ekonomiska konsekvenser	37
6.2	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	38
7	Författningskommentar	39
7.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	39
7.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt.....	39
7.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen	41
7.4	Förslag till lag om upphävande av konvention (1870:37 s. 1) angående ömsesidigt utlämnande av	

förbrytare emellan Hans Maj:t Konungen av Sverige
(och Norge) och Hans Maj:t Belgiernas Konung..... 42

Bilaga 1 Resolution 1966 (2010) 43

1 Sammanfattning

Sveriges rättsliga samarbete med de av FN:s säkerhetsråd inrättade brottmålstribunalerna för forna Jugoslavien och för Rwanda följer särskilda bestämmelser. Dessa tribunaler ska nu stegvis avvecklas och ersättas av en gemensam internationell avvecklingsmekanism. FN-staternas samarbetskyldighet gentemot avvecklingsmekanismen är i allt väsentligt densamma som i förhållande till de två tribunalerna. I promemorian föreslås därför att de särskilda regler som gäller för rättsligt samarbete med tribunalerna också ska gälla i förhållande till avvecklingsmekanismen.

I lagen som reglerar samarbetet med tribunalerna och avvecklingsmekanismen föreslås vidare en bestämmelse om att svenska domstolar och åklagare får söka rättslig hjälp i brottmål från dessa internationella organ. Motsvarande förtydligande föreslås i lagen om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen.

Lagen om immunitet och privilegier i vissa fall kompletteras så att den även omfattar avvecklingsmekanismen och till den anknutna personer.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2013.

I promemorian föreslås även att en gammal författning som rör en numera obsolet konvention från 1870 mellan Sverige och Belgien om utlämning av förbrytare ska upphävas vid samma tidpunkt.

2 Promemorians lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ ska ha följande lydelse.

		<i>Bilaga</i> ²	
Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse	
Internationella organ	Fysiska personer		
72. Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålsribunaler	Avvecklingsmekanismens ledamöter, åklagaren och dennes personal, registratorn och dennes personal, försvarare och andra personer som på annat sätt medverkar i avvecklingsmekanismen	Stadga för Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålsribunaler fastställd genom FN:s säkerhetsråds resolution 1966 den 22 december 2010	

Denna lag träder i kraft den 1 april 2013.

¹ Lagen omtryckt 1994:717.

² Senaste lydelse 2012:407.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt

dels att 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller i förhållande till
den av Förenta nationernas
säkerhetsråd den 25 maj 1993
inrättade internationella tribu-
nalen för f.d. Jugoslavien *och*
den av Förenta nationernas
säkerhetsråd den 8 november
1994 inrättade internationella
tribunalen för Rwanda.

1 §¹
den av Förenta nationernas
säkerhetsråd den 25 maj 1993
inrättade internationella *brott-
målstribunalen* för f.d. Jugo-
slavien,
den av Förenta nationernas
säkerhetsråd den 8 november
1994 inrättade internationella
brottmålstribunalen för
Rwanda *och*
den av Förenta nationernas
säkerhetsråd den 22 december
2010 inrättade internationella
avvecklingsmekanismen för
brottmålstribunaler.

*Med tribunal avses i denna
lag någon av de tribunaler eller*

¹ Senaste lydelse 1995:1306.

den avvecklingsmekanism som anges i första stycket.

Om någon av tribunalerna begär rättsligt biträde av Sverige, *skall* den begärda åtgärden vidtas enligt vad som sägs i denna lag.

Om någon av tribunalerna begär rättsligt biträde av Sverige, *ska* den begärda åtgärden vidtas enligt vad som sägs i denna lag.

1 a §

Vad som sägs i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål om en ansökan om rättslig hjälp utomlands, ska också tillämpas i förhållande till tribunalerna.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2013.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Vad som sägs i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål om en ansökan om rättslig hjälp utomlands, ska också tillämpas i förhållande till Internationella brottmålsdomstolen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2013.

2.4 Förslag till lag om upphävande av konvention (1870:37 s. 1) angående ömsesidigt utlämnande av förbrytare emellan Hans Maj:t Konungen av Sverige (och Norge) och Hans Maj:t Belgiernas Konung

Härigenom föreskrivs att konventionen (1870:37 s. 1) angående ömsesidigt utlämnande av förbrytare emellan Hans Maj:t Konungen av Sverige (och Norge) och Hans Maj:t Belgiernas Konung ska upphöra att gälla den 1 april 2013.

3 FN:s internationella brottmålstribunaler

3.1 Bakgrund

FN:s säkerhetsråd antog den 25 maj 1993 resolution 827 (1993) om att inrätta en internationell tribunal för att beivra brott mot internationell humanitär rätt och krigets lagar som begåtts i f.d. Jugoslavien (Jugoslavientribunalen). Samtidigt fastställdes en stadga för tribunalen. Beslutet följde på en rad resolutioner under 1992 och 1993 där säkerhetsrådet uttryckte stark oro över konflikten i samband med f.d. Jugoslaviens sönderfall och, i resolution 808 (1993), konstaterade att de brott som begicks utgjorde ett hot mot internationell fred och säkerhet.

Den 8 november 1994 antog säkerhetsrådet resolution 955 (1994) om inrättandet av en motsvarande tribunal för internationella brott begångna i anslutning till folkmordet i Rwanda under 1994 (Rwandatribunalen). Avsikten var att bidra till försoning i Rwanda och fred i regionen.

Tribunalerna har inrättats särskilt för de två aktuella konflikterna och med en jurisdiktion som är avgränsad i tid och rum samt till vissa, särskilt angivna internationella brott (folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser). Stadgorna för de två tribunalerna har härefter ändrats av säkerhetsrådet vid några tillfällen, vilket huvudsakligen avsett tribunalernas interna funktioner.

Tribunalerna är inrättade av säkerhetsrådet med stöd av kapitel VII i FN-stadgan. Detta för bl.a. med sig att alla FN:s

medlemsstater, däribland Sverige, är bundna av de bestämmelser i stadgorna som innebär en samarbetskyldighet gentemot respektive tribunal. Föreskrifter för att uppfylla de förpliktelser som följer av resolutionerna finns i en särskild lag, lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt (tribunallagen). Sverige har bistått tribunalerna vid ett flertal tillfällen med utredningsåtgärder, delgivningar m.m.

Sverige har åtagit sig att verkställa fängelsestraff som tribunalerna har bestämt och tribunallagen innehåller även föreskrifter för att möjliggöra detta. Hittills har Sverige tagit emot fyra dömda personer.

Den 1 juli 2002 inrättades en permanent, internationell brottmålsdomstol – Internationella brottmålsdomstolen – med uppgift att utreda och lagföra folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och, i framtiden, aggressionsbrott. Domstolens mandat överlappar delvis tribunalernas mandat, dock att den endast får ta sig an brott begångna efter den 1 juli 2002. En avsikt med domstolen är att den ska ersätta framtida ad hoc-tribunaler genom att finnas på plats och kunna inleda brottsutredningar på begäran av FN:s säkerhetsråd. Till skillnad från tribunalerna är den inte ett FN-organ utan i stället inrättad genom en separat internationell överenskommelse. Sverige har tillträtt Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och för att möjliggöra samarbete med domstolen finns särskilda regler i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen.

För att motverka straffrihet för internationella brott har FN också medverkat till inrättandet av andra domstolar med ett blandat internationellt och nationellt mandat. En sådan är Specialdomstolen för Sierra Leone som tillkom genom ett avtal mellan FN och Sierra Leones regering den 16 januari 2002. Sverige har genom en särskild överenskommelse åtagit sig att samarbeta med Specialdomstolen och regler om detta finns i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone.

3.2 Tribunalernas verksamhet

Jugoslavientribunalen har sitt säte i Haag, Nederländerna, och Rwandatribunalen i Arusha, Tanzania. De består av dömande kammare (rättegångskammare) och en delvis gemensam överklagandekammare. Tribunalerna hade tidigare en gemensam åklagare men har sedan 2003 var sin åklagare biträdd av ett åklagarkontor. En registrator och ett registratorskontor för varje tribunal bistår kamrarna och åklagarna med administrativ service.

Jugoslavientribunalen har åtalat 161 personer och samtliga har överförts till eller infunnit sig frivilligt vid tribunalen, senast tre högnivåpersoner: Radovan Karadžić (juli 2008), Radko Mladić (maj 2011) och Goran Hadžić (juli 2011). Enligt tribunalens årsrapport för 2011 har processerna mot 126 personer avslutats. Rättegångar i första instans pågår mot 16 tilltalade och i överklagandekammaren mot 17 personer. Straff från 2 års fängelse till livstids fängelse har dömts ut. Tretton tilltalade har överförts för fortsatt, nationell lagföring i Bosnien och Hercegovina, Serbien och Kroatien. Tribunalen har straffverkställighetsavtal med 17 stater, däribland Sverige. Tribunalens budget för 2010–2011 uppgick till drygt 300 miljoner USD och i januari 2012 hade tribunalen 869 anställda.

Rwandatribunalen har åtalat 92 personer. Av dessa har, enligt årsrapporten för 2011, 83 personer berövats friheten och överförts till Arusha. Nio åtalade och efterlysta personer är alltså på fri fot. Beträffande 76 tilltalade har processer genomförts i första instans eller målen avskrivits och i tolv mål, de flesta med flera tilltalade, pågår överklagandeprocesser. Rättegångar mot sex tilltalade pågår i första instans och rättegången mot två tilltalade är i planeringsstadiet. De personer som fällts till ansvar har dömts till mellan nio månaders fängelse och livstids fängelse. Två tilltalade har överförts för fortsatt lagföring i Frankrike. Två beslut om överförande till Rwanda för lagföring är f.n. föremål för överprövning. Tribunalen har straffverkställighetsavtal med åtta länder, däribland Sverige. Tribunalens budget för 2010–2011 uppgick till drygt 245

millioner USD, vari ingick löneandel för 693 personer år 2010 och för 628 personer år 2011.

I sin årsrapport för 2011 räknade Jugoslavientribunalen med att kunna avsluta de pågående rättegångarna i första instans under 2012 utom såvitt avser Karadžić där en dom inte kan förväntas förrän 2014. Rättegångarna mot Mladić och Hadžić bedöms inte kunna inledas förrän sent 2012 eller vid årsskiftet 2012/13. Överklagandeprocesserna beräknas fortsätta i vart fall till halvårsskiftet 2016. Rwandatribunalen bedömde i sin årsrapport att alla rättegångar i första instans ska vara klara under 2012. Överklagandeprocesserna beräknas kunna avslutas under 2014. Båda tribunalerna har dessutom ett antal processer som rör domstolstrots ("contempt of court") att hantera parallellt med huvudprocesserna.

3.3 Avveckling av tribunalerna och resolution 1966 (2010)

Jugoslavientribunalens mandat avser specificerade internationella brott begångna på f.d. Jugoslaviens territorium från och med den 1 januari 1991 (artikel 1 i Jugoslavientribunalens stadga). Något slutdatum anges inte. Rwandatribunalens mandat däremot är tidsmässigt begränsat till brott begångna mellan den 1 januari och 31 december 1994, men det omfattar även brott begångna under samma period av rwandier i något grannland (artikel 1 i Rwandatribunalens stadga).

Eftersom tribunalerna har inrättats som en verkställighetsåtgärd under kapitel VII, ankommer det på säkerhetsrådet att avgöra hur länge de ska fortsätta att fungera. Frågan om en avveckling av tribunalerna har diskuterats under en längre tid och den har visat sig vara svår och komplex. När målet att bevara fred och säkerhet i f.d. Jugoslavien och i Rwanda har uppnåtts finns det egentligen inte längre skäl att bibehålla dem. Å andra sidan skulle det innebära en avveckling av två särskilt inrättade och självständiga rättssystem. Det handlar också om fortsatt

ansvar för personer som verkställer straff som en tribunal har dömt ut och hur man bör förfara med utestående efterlysningar och åtal. En annan viktig fråga är arvet efter tribunalerna och då inte minst vad som ska ske med det omfattande material som de samlat in och arkiverat.

Stegvis har en avvecklingsstrategi ("completion strategy") för varje tribunal tagits fram. Säkerhetsrådet har genom resolutionerna 1504 (2003) och 1534 (2004) godtagit planerna för slutförandet av tribunalernas verksamhet. I ett första steg skulle alla brottsutredningar slutföras senast den 31 december 2004 och inga nya utredningar inledas eller nya åtal väckas efter detta datum. Svårare att uppnå var de slutdatum som bestämdes för avslutande av alla rättegångar i första instans och alla överprövningar i överklagandekammaren. Dessa datum har successivt fått flyttas fram inte minst p.g.a. att eftersökta personer har gripits och förts över till tribunalerna. Det har också vuxit fram en insikt om att det behövs en mekanism för att ta över vissa uppgifter när tribunalerna avvecklas, vilket bl.a. kommit till uttryck i ett uttalande av säkerhetsrådets ordförande den 19 december 2008 (dokument S/PRST/2008/47).

Avveckling och restfunktioner

Genom resolution 1966 (2010), antagen den 22 december 2010, har säkerhetsrådet i enlighet med kapitel VII i FN-stadgan beslutat att tribunalerna ska avsluta sin verksamhet senast den 31 december 2014 och att en särskild mekanism för att hantera återstående frågor – Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålstribunaler ("the International Residual Mechanism for Criminal Tribunals") – ska inrättas. Mekanismen ska vara gemensam för tribunalerna men ha två avdelningar som ska inleda sin verksamhet den 1 juli 2012 (för Rwandatribunalen) respektive den 1 juli 2013 (för Jugoslavientribunalen). Mekanismen är tänkt att vara liten, tillfällig, effektiv och resurssnål samt avsedd att krympa i och med att uppgifterna

minskar. Den inrättas inledningsvis för en tid om fyra år från den 1 juli 2012 med förlängning i tvåårsperioder om rådet inte beslutar annat. Inför varje förlängning ska en behovsprövning göras och mekanismen ska anpassas för återstående uppgifter.

I resolutionen antas även en stadga för mekanismen och vissa övergångsregler för tribunalernas fortsatta verksamhet. Resolutionen, stadgan och övergångsreglerna finns i *bilaga 1*.

Kompetensfördelning mellan tribunalerna och utvecklingsmekanismen

Mekanismen och tribunalerna kommer att fungera parallellt under en övergångstid. När respektive del av mekanismen träder i kraft tar den över och fortsätter tribunalens behörighet, rättigheter och skyldigheter samt kärnfunktioner i enlighet med resolutionen och mekanismens stadga. Mekanismen träder också i den aktuella tribunalens ställe i alla de avtal och internationella överenskommelser som FN ingått för tribunalens räkning.

När det gäller lagföring för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser är mekanismens mandat inskränkt till personer som redan åtalats av någon av tribunalerna (artikel 1 i stadgan). Den ska alltså inte inleda nya brottsutredningar. Undantag gäller dock för mened och andra brott riktade mot dess egen rättskipande verksamhet.

Av övergångsreglerna för tribunalerna framgår vilka redan inledda brottmålsprocesser som ska fullföljas vid tribunalen och som alltså inte lämnas över till mekanismen. Det gäller bl.a. rättegången i första instans mot alla tilltalade som berövats friheten mer än tolv månader innan mekanismen träder i kraft för tribunalen i fråga. För dem som grips senare ska tribunalen bara förbereda rättegången som sedan genomförs av mekanismen. Det innebär att Jugoslavientribunalen, som inte har några utestående efterlysningar, får slutföra samtliga sina rättegångar i första instans. För Rwandatribunalen får däremot

mekanismen ta över rättegångarna beträffande dem som ännu inte gripits och överlämnats dit.

Överklaganden som görs före mekanismens ikraftträdande prövas av tribunalen och de som görs därefter, dvs. även i de fall då domen i första instans meddelats efter ikraftträdandet, prövas av mekanismen. För mål som återförvisas till rättegångskammaren för ny rättegång och för revision gäller särskilda regler för kompetensfördelningen. Övergångsreglerna innehåller också bestämmelser om mened och andra brott mot den rättsskipande verksamheten och hanteringen av skyddsåtgärder för brottsoffer och vittnen.

Staternas samarbetskyldighet och överlämnande av mål för nationell lagföring

I resolutionen erinrar säkerhetsrådet om alla medlemsstaters skyldighet att samarbeta med tribunalerna. Vidare beslutar rådet att staterna ska samarbeta fullt ut med mekanismen i enlighet med resolutionen och mekanismens stadga och följaktligen att staterna måste vidta de lagstiftningsåtgärder som är nödvändiga för att kunna uppfylla denna skyldighet.

Som en åtgärd för att förbereda avvecklingen av tribunalerna har de sedan länge haft möjlighet att överlämna inledda mål, och tilltalade som är frihetsberövade, till en stat för nationell lagföring om ett antal, relativt strikta villkor är uppfyllda. Så har skett i ett antal fall vid Jugoslavientribunalen medan Rwanda-tribunalen först under 2011 funnit att förutsättningarna för överförande till Rwanda varit uppfyllda (se avsnitt 3.2).

Säkerhetsrådet uppmanar i resolutionen såväl tribunalerna som mekanismen att aktivt utnyttja möjligheten att överlämna mål för nationell lagföring, när det gäller dem som inte ingår i kategorin höga och ytterst ansvariga ledare. Vidare uppmanar rådet alla stater att i största möjliga utsträckning samarbeta för att ta emot mål av detta slag. Frågan berörs närmare i avsnitt 3.4 nedan.

3.4 Närmare om avvecklingsmekanismen

Stadgan för avvecklingsmekanismen har antagits som en bilaga till säkerhetsrådets resolution och den beskrivs i detta avsnitt. Mekanismen ska också ha bevis- och förfaranderegler som utgår från motsvarande regler för tribunalerna. Reglerna ska antas av de domare som utses för mekanismen (artikel 13 i stadgan). Sådana regler antogs den 8 juni 2012.

Mandat och uppgifter

Avvecklingsmekanismen inrättas, som framgått i avsnitt 3.3, med stöd av kapitel VII i FN-stadgan för att ta över tribunalernas verksamhet och den är avsedd att fungera under en begränsad tid (se även artikel 1 i mekanismens stadga). Mekanismen tar stegvis över tribunalernas materiella, territoriella, personella och tidsmässiga jurisdiktion så som den har bestämts i respektive tribunals stadga. Det innebär att mekanismen har mandat att genomföra alla tribunalernas rättskipande uppgifter när det gäller personer som redan åtalats vid någon av tribunalerna samt när det gäller mened och andra brott mot mekanismens egen rättskipning. Åtal mot andra misstänkta får inte väckas (artiklarna 1.5 och 16.1). Det är fråga om olika organ som under en övergångstid verkar parallellt och kompetensfördelningen dem emellan är särskilt reglerad.

De brott mot den egna rättskipande verksamheten som mekanismen får utreda och åtala specificeras i stadgan (artikel 1.4). Menedsbrottet avser den som med vetskap och vilja lämnar eller har lämnat falskt vittnesmål inför mekanismen eller någon av tribunalerna. Ett mer allmänt brott är en form av domstols-trots och omfattar den som med vetskap och vilja stör mekanismens eller en tribunals rättskipande verksamhet. För tribunalerna föreskrivs motsvarande brott i bevis- och förfarandereglerna men däremot inte deras stadgor.

För mekanismen läggs extra vikt vid möjligheten att överlämna mål för nationell lagföring, vilket explicit slås fast i dess stadga (artiklarna 1.4 och 6) och inte, som för tribunalerna, i de av domarna antagna bevis- och förfarandereglerna. Villkoren för ett överlämnade sedan åtal väckts är desamma som för tribunalerna, dvs. att rätten är övertygad om att den tilltalade får en rättvis rättegång och att dödsstraff inte kommer att dömas ut eller verkställas. I likhet med Jugoslavientribunalens regler slås det fast att brottens svårhetsgrad och graden av ansvar för gärningarna ska vägas in i bedömningen. Det rättsliga förfarandet överensstämmer också i allt väsentligt, men vissa bestämmelser av i huvudsak teknisk natur har utelämnats i mekanismens stadga. Rätten att återkalla ett överlämnande innan en nationell dom fallit är uttryckligen föreskriven. Dessutom preciseras förutsättningarna för ett sådant återkallande. Denna rätt omfattar även överlämnanden som tribunalerna beslutat om och mekanismen har vidare ett uttryckligt mandat att övervaka de nationella processer som följer på ett överlämnande från mekanismen eller en tribunal.

Mekanismens regler om överlämnande för nationell lagföring omfattar även mened och andra brott riktade mot mekanismens rättskipande verksamhet.

Reglerna om förhållandet mellan mekanismens och nationella domstolars behörighet regleras på samma sätt som för tribunalerna (artikel 5). Mekanismen och nationella domstolar har således parallell behörighet, men mekanismen ges företräde och kan när som helst under en pågående process vid en nationell domstol formellt begära att domstolen ska lämna över ärendet till mekanismen. Även reglerna om skydd mot flerfaldig lagföring för samma brott (*non bis in idem*) överensstämmer med vad som gäller för tribunalerna (artikel 7).

Organisation

Mekanismens två avdelningar ska vara placerade i Haag och i Arusha (artikel 3 i stadgan). Varje del ska ha en rättegångskammare men överklagandekammaren, åklagaren och registratorskontoret är gemensamma (artikel 4).

Tjugofem domare som uppfyller föreskrivna kvalifikationskrav ska väljas av FN:s generalförsamling, från en lista som antagits av säkerhetsrådet, för att vid behov kallas in för tjänstgöring (artiklarna 8–10). En av domarna ska utses som president för mekanismen och tjänstgöra på heltid (artikel 11).

Åklagaren utses av säkerhetsrådet för en fyraårsperiod och ska till sin hjälp ha en ansvarig person för respektive kontor och ett litet antal ytterligare medarbetare (artikel 14). Härtill ska det finnas ytterligare personer som vid behov ska kunna kallas in för tjänstgöring. Motsvarande ska gälla för registratorn och registratorskontoret (artikel 15).

Med undantag för tjänstgöringsvillkoren och organisationens storlek överensstämmer detta i allt väsentligt med vad som gäller för tribunalerna. Erfarenhet från tribunalerna anges dock särskilt som meriterande och av övergångsreglerna för tribunalerna framgår vidare att det är tillåtet att samtidigt vara domare i en tribunal och i mekanismen. Motsvarande gäller för åklagaren, registratorn och övrig personal.

Jugoslavientribunalens president, Theodor Meron, och registrator, John Hocking, har utsetts att samtidigt vara president respektive registrator för avvecklingsmekanismen. Rwanda-tribunalens åklagare, Hassan Bubacar Jallow, är samtidigt mekanismens åklagare. FN:s generalförsamling har utsett de tjugofem domare som ska kunna tjänstgöra i avvecklingsmekanismen.

Brottmålsförfarandet

Förfarandereglerna för mekanismen har utformats i enlighet med motsvarande regler för tribunalerna, dock med hänsyn tagen till

de begränsningar som gäller för nya utredningar och åtal. Åklagaren ansvarar för utredningar och åtal och får därvid söka bistånd av stater (artikel 16). Åtal ska bekräftas av en domare som också kan utfärda nödvändiga beslut, t.ex. en arresteringsorder (artikel 17). Stadgan innehåller också några grundläggande bestämmelser om rättegången som överensstämmer med reglerna i tribunalernas stadgor, dock med det viktiga tillägget att rättegångar med ensamdomare, i stället för en tredomarpanel, tillåts vid mekanismen (artikel 18). Även de bestämmelser som avser domar och överklaganden motsvarar tribunalernas regler (artiklarna 21 och 23). Det gäller också reglerna om revision som här till har utvidgats till att omfatta tribunalernas domar och kompletterats med några föreskrifter som för tribunalerna finns i bevis- och förfaranderegler (artikel 24).

Liksom i tribunalernas stadgor föreskrivs vissa grundläggande rättigheter för tilltalade som är hämtade ur 1966 års FN-konvention om civila och politiska rättigheter (artikel 19). Vidare föreskrivs att bevis- och förfaranderegler ska innehålla regler om skydd för brottsoffer och vittnen, vilket här ska avse såväl mekanismens som tribunalernas vittnen och brottsoffer (artikel 20).

De påföljder som kan bli aktuella är fängelse och, såvitt avser mened och andra brott mot mekanismens rättskipning, även böter (artikel 22). Tillämpliga påföljder och övriga anvisningar för påföljdsbestämning är desamma som vid tribunalerna.

Arkiv

Tribunalerna har inrättats för att bidra till fred och försoning i f.d. Jugoslavien och i Rwanda. Inom ramen för processen att hålla enskilda personer ansvariga för internationella brott i konflikterna har stora mängder dokument, upptagningar av vittnesuppgifter m.m. samlats in och arkiverats. En viktig aspekt av uppfyllandet av tribunalernas mandat är att göra det arkiverade materialet tillgängligt för dem som berörts av konflikterna,

nationella rättsliga myndigheter som utreder och lagför konfliktrelaterade brott och andra.

Mekanismen tar över de två tribunalernas arkiv och ansvarar för att vidmakthålla dem (artikel 27). Arkiven ska fortsätta att tillhöra FN om inte annat överenskommit med den som tillhandahållit vissa uppgifter eller dokument. Arkiven ska, oavsett var de placeras, ha det skydd som föreskrivs i 1946 års konvention om immunitet och privilegier för FN. I fråga om tillgång till arkiven ska mekanismen garantera skydd för hemliga uppgifter, vilket även omfattar uppgifter om skyddade vittnen, och uppgifter som lämnats under förbehåll om sekretess. Särskilda regler om datasäkerhet och tillgång till arkiverade uppgifter ska införas av mekanismen.

Rättsligt och annat samarbete

I resolutionen om att inrätta mekanismen fastställs alla FN-staters skyldighet att fullt ut samarbeta med mekanismen och att genomföra de författningsändringar som är nödvändiga för att detta ska vara möjligt (se avsnitt 3.3). När det gäller överlämnande av mål till en stat för nationell lagföring uppmanas alla stater att samarbeta i så stor utsträckning som möjligt.

Bestämmelser om rättsligt och annat samarbete finns vidare i mekanismens stadga (artikel 28). Dessa återger motsvarande bestämmelser i tribunalernas stadgor, men de innehåller också några viktiga tillägg och ändringar. Liksom i förhållande till tribunalerna lämnas en icke uttömmande lista över åtgärder som staterna ska kunna hjälpa till med (artikel 28.2): identifiering och lokalisering av personer, hörande av vittnen, misstänkta och experter, delgivning, gripande eller häktning av personer samt överlämnande eller överförande av en tilltalad till mekanismen.

Samarbetskyldigheten gentemot mekanismen omfattar inte bara folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser utan även en uttrycklig föreskrift om samarbete beträffande mened och andra brott mot mekanismens rättskipande verksam-

het. Vidare klargörs att en framställning eller order kan beslutas av såväl en kammare med tre domare som av en ensamdomare.

En annan nyhet i mekanismens stadga är bestämmelser om rättslig hjälp från mekanismen till nationella myndigheter i en stat som utreder eller lagför någon för allvarliga överträdelser av internationell humanitär rätt i f.d. Jugoslavien eller i Rwanda (artikel 28.3). Detta kan t.ex. bestå i hjälp med att lokalisera eftersökta personer i mål som överlämnats från mekanismen eller någon av tribunalerna för nationell lagföring. Framställningar ska göras till avvecklingsmekanismen från och med det datum då den träder i funktion för respektive tribunal.

Straffverkställighet m.m.

Verkställighet av de fängelsestraff som mekanismen har bestämt kommer att ske på samma sätt som för tribunalerna. Det innebär att straffen verkställs i en stat som åtagit sig och träffat avtal med FN om detta (artikel 25.1). Mekanismen avgör verkställighetsstat i varje enskilt fall. Straffverkställigheten sker i enlighet med den verkställande statens lag men under mekanismens överinseende och mekanismen ska också utöva tillsyn över verkställigheten av tribunalernas fängelsedomar (artikel 25.2).

I stadgan regleras också frågor om nåd och straffavkortning (artikel 26). När den som dömts av mekanismen eller någon av tribunalerna kan komma i fråga för nåd eller straffavkortning enligt nationell rätt i den verkställande staten ska staten underätta mekanismen om detta. Mekanismens president ska sedan besluta i saken. I likhet med Rwandatribunalens stadga föreskrivs att nåd och straffavkortning endast får ske om mekanismens president så beslutar i enlighet med intresset av rättvisa och allmänna rättsprinciper. Bestämmelserna i Jugoslavientribunalens stadga är något annorlunda utformade och anvisar att tribunalens president ska besluta i saken i enlighet med nyss nämnda bedömningsgrunder.

Avvecklingsmekanismens president övertar ansvaret för frågor om val av verkställighetsstat, övervakning av straffverkställighet, nåd och straffavkortning i samband med att mekanismen övertar respektive tribunals funktioner, dvs. den 1 juli 2012 för Rwandatribunalen och den 1 juli 2013 för Jugoslavientribunalen. Detta avser även då pågående straffverkställighet.

4 Överväganden och förslag

4.1 Rättsligt samarbete med den internationella avvecklingsmekanismen

Förslag: Tillämpningsområdet för lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt förtydligas så att det uttryckligen också omfattar samarbete med den avvecklingsmekanism som FN:s säkerhetsråd har beslutat att inrätta.

I lagen införs en bestämmelse om att svenska domstolar och åklagare får söka rättslig hjälp från tribunalerna och avvecklingsmekanismen i enlighet med lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål. Motsvarande bestämmelse tas också in i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen.

Skälen för förslagen: I enlighet med säkerhetsrådets resolution 1966 (2010) måste Sverige som FN-medlem införa de regler som behövs för att kunna samarbeta med avvecklingsmekanismen på föreskrivet sätt. Lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt (tribunallagen) innehåller bestämmelser om svenskt bistånd som avser överlämnande av brottsmisstänkta, rättslig hjälp i brottmål, transport av frihetsberövade genom Sverige och straffverkställighet. Lagen innehåller också vissa bestämmelser om rättegångshinder. Den är utifrån sin ursprungliga lydelse tillämplig för samarbete med de två

tribunalerna och inte uttryckligen den nya internationella avvecklingsmekanismen.

Tribunalerna och avvecklingsmekanismen kommer att verka parallellt under en tid och samarbetsföreskrifter behövs således i förhållande till alla tre institutionerna. Eftersom avvecklingsmekanismen är inrättad med stöd av kapitel VII i FN-stadgan, är Sverige bundet av de bestämmelser som innebär en samarbetskyldighet gentemot mekanismen. Då avvecklingsmekanismens mandat, enligt säkerhetsresolutionen och mekanismens stadga, dessutom utgör en fortsättning på tribunalernas materiella, temporära och personella jurisdiktion och då mekanismen träder in i tribunalernas rättigheter, skyldigheter och huvudsakliga funktioner, kan tribunallagen i dess nuvarande lydelse anses omfatta samarbete med mekanismen. Även om Sverige således redan genom befintlig lagstiftning får anses kunna samarbeta med avvecklingsmekanismen, är det lämpligt att detta uttryckligen kommer till uttryck i lagen.

Som framgått av avsnitt 3.4 överensstämmer samarbetskyldigheten i förhållande till avvecklingsmekanismen i huvudsak med motsvarande förpliktelser gentemot tribunalerna. Vissa skillnader finns emellertid.

Enligt artikel 28 i stadgan för mekanismen omfattar samarbetskyldigheten inte bara folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser utan även osann utsaga och andra brott mot mekanismens rättskipande verksamhet, samlade som en form av domstolstrots ("contempt of court"). För tribunalerna finns bestämmelser om sådana brott i stället i de bevis- och förfaranderegler som domarna har antagit och det är osäkert om den samarbetskyldighet som föreskrivs i tribunalernas stadgor, och som hänvisar till personer som anklagats för allvarliga brott mot humanitär rätt, också omfattar dessa gärningar. Tribunallagens bestämmelser om samarbete med tribunalerna är dock inte begränsade på annat sätt än, såvitt avser utlämning, till brott som omfattas av tribunalens behörighet. Eftersom lagföring av osann utsaga och andra former av domstolstrots uttryckligen ingår i avvecklingsmekanismens

mandat (artikel 1 i stadgan) blir lagens samarbetsbestämmelser med nuvarande utformning tillämpliga också för dessa brott.

I förhållande till avvecklingsmekanismen betonas vidare möjligheten att överlämna handläggningen av ett mål, och den misstänkte, till en stat för nationell lagföring. Någon uttrycklig skyldighet att samarbeta i form av ett övertagande av lagföring föreskrivs dock inte i stadgan (jfr artikel 28) och säkerhetsrådet har i resolution 1966 (2010) endast ålagt staterna att samarbeta i största möjliga utsträckning i detta avseende. Även om uppmaningen är riktad till alla stater torde den i första hand avse de länder som är närmast berörda. Tribunallagen innehåller inga bestämmelser om detta och lagen (1976:19) om internationellt samarbete rörande lagföring av brott gäller endast i fråga om stater som tillträtt 1972 års europeiska konvention om överförande i brottmål. I praktiken förekommer det emellertid att en utländsk lagföring övertas av en svensk åklagare utan uttryckligt författningsstöd. Om frågan skulle uppstå från avvecklingsmekanismens sida i ett enskilt fall bör den alltså kunna lösas utan att särskilda bestämmelser om detta införs. Någon lagändring är därför inte påkallad.

Avvecklingsmekanismens stadga innehåller särskilda bestämmelser om rättslig hjälp till nationella myndigheter som utreder eller lagför någon för allvarliga brott mot humanitär rätt begångna i f.d. Jugoslavien eller Rwanda (artikel 28.3 i stadgan). Detta är en nyhet jämfört med tribunalernas stadgor även om dessa i praktiken har lämnat hjälp i motsvarande fall. Tribunallagen saknar bestämmelser om svenska ansökningar om rättslig hjälp från tribunalerna och de bestämmelser som finns i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål avser bara mellanstatligt samarbete. I samband med den senare lagens tillkomst konstaterades att svenska åklagares möjligheter att begära rättslig hjälp i brottmål utomlands är oreglerade och att detta förhållande i princip bör bestå, men att svenska domstolars möjligheter bör regleras uttömmande i lagen (prop. 1999/2000:61 sid. 82 f.). Utöver regler för svenska domstolar innehåller dock lagen även vissa bestämmelser om att

en svensk åklagare får ansöka om rättslig hjälp utomlands, men även en uttrycklig bestämmelse om att lagen inte hindrar att åklagare även annars får söka sådan hjälp i den utsträckning den andra staten tillåter det.

Brottsutredningar och lagföring av brott av nu aktuellt slag förekommer också i Sverige. Den rättsliga hjälp från avvecklingsmekanismen, eller tribunalerna, som skulle kunna bli aktuell torde främst vara av sådant slag som en svensk åklagare får begära utan särskilt författningsstöd. Det kan dock inte uteslutas att även en svensk domstol kan ha behov av att söka samarbete och att klagande bestämmelser om åklagarsamarbete kan behövas eller i vart fall bidra till att underlätta samarbetet. En bestämmelse om att svenska domstolar och åklagare får söka rättslig hjälp i enlighet med vad som följer av lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål bör därmed tas in i tribunallagen. Bestämmelsen bör gälla i förhållande till såväl tribunalerna som avvecklingsmekanismen.

Som framgår i avsnitt 3.1 samarbetar Sverige även med Internationella brottmålsdomstolen. Motsvarande behov av en bestämmelse om att svenska domstolar och åklagare får söka rättslig hjälp finns i förhållande till den domstolen. En bestämmelse om detta bör därför även införas i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen.

När det gäller samarbete i form av straffverkställighet överensstämmer avvecklingsmekanismens regler med vad som gäller för tribunalerna. Det är alltså fråga om frivilliga åtaganden från staternas sida. Enligt säkerhetsrådets resolution träder mekanismen in i alla de avtal och internationella överenskommelser som tribunalerna har ingått och som alltjämt gäller vid de datum då mekanismen övertar respektive tribunals funktioner. Det innebär att de straffverkställighetsavtal som Sverige ingått med Rwanda- och Jugoslaviatribunalerna fortsätter att gälla i förhållande till avvecklingsmekanismen. Från och med den 1 juli 2012 kommer därmed de frågor om straffverkställighet av Rwandatribunalens domar som kan bli aktuella att hanteras av avvecklingsmekanismen och dess

president. Avvecklingsmekanismens regler i detta avseende överensstämmer med vad som gäller för tribunalerna. Någon ändring i tribunallagens föreskrifter om samarbete beträffande straffverkställighet är därmed inte påkallad.

Avvecklingsmekanismens stadga innehåller inte några regler som föranleder några ytterligare ändringar i tribunallagen.

Särskilda regler om ersättning av allmänna medel till vittnen m.fl. som kallas till någon av tribunalerna finns i förordningen (1994:571) om ersättning för inställelse vid någon av de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt. Även dessa regler bör utsträckas till att gälla för den internationella avvecklingsmekanismen.

4.2 Immunitet och privilegier

Förslag: 1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall kompletteras så att lagen också omfattar Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålstribunaler och till dessa anknutna personer.

Skälen för förslaget: Frågor om immunitet och privilegier för internationella organ m.m. regleras i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Enligt 4 § åtnjuter vissa i bilagan till lagen uppräknade internationella organ och personer med anknytning till sådana organ immunitet och privilegier i enlighet med vad som bestämts i en stadga eller ett avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Detta gäller bl.a. de internationella brottmålstribunalerna för f.d. Jugoslavien och för Rwanda (punkterna 45 och 48 i bilagan). Liksom tribunalernas stadgor föreskriver stadgan för Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålstribunaler att 1946 års FN-konvention om privilegier och immunitet ska vara tillämplig för avvecklingsmekanismen, dess ledamöter, åklagare och dennes personal och registratorn och dennes personal. Dessutom ska konventionen

tillämpas i fråga om tribunalernas arkiv. Viss immunitet och vissa privilegier föreskrivs också för försvarare och andra personer som medverkar i avvecklingsmekanismen.

För att stadgans bestämmelser om immunitet och privilegier ska bli gällande i Sverige måste de införlivas i svensk rätt. Bilagan till 1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall bör därför kompletteras så att den omfattar även avvecklingsmekanismen och till denna anknutna personer.

5 Utlämningsavtal med Belgien

Förslag: En äldre författning som rör utlämning av förbrytare mellan Belgien och Sverige upphävs.

Skälen för förslaget: Den 26 april 1870 undertecknades en konvention om ömsesidigt utlämnande av förbrytare emellan Hans Maj:t Konungen av Sverige (och Norge) och Hans Maj:t Belgiernas Konung. Konventionen ratificerades av båda länderna senare samma år och trädde i kraft den 15 juli 1870. Den är införlivad i Sverige genom SFS 1870:37 s. 1.

Artikel 28 i 1957 års europeiska konvention om utlämning föreskriver att den konventionen upphäver sådana bestämmelser i bilaterala överenskommelser som reglerar utlämning mellan två avtalsslutande stater. Såväl Sverige som Belgien har tillträtt 1957 års utlämningskonvention och den gäller mellan länderna sedan den 27 november 1997 då Belgien anslöt sig till konventionen.

Enligt artikel 17 i 1870 års konvention sägs överenskommelsen upp genom en förklaring av endera statens regering. I en note till Sveriges ambassad i Bryssel av den 27 oktober 2000 har det belgiska utrikesministeriet uppgivit att 1870 års konvention automatiskt har upphävts och upphört att gälla den 27 november 1997 då båda staterna har ratificerat 1957 års utlämningskonvention och 1959 års europeiska konvention om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. I fråga om utlämning tillämpas idag rambeslutet om en europeisk arresteringsorder (2002/584/RIF) mellan EU:s medlemsstater.

1870 års konvention, som sedan länge saknat praktisk betydelse, har alltså upphört att gälla mellan Sverige och Belgien.

Någon ytterligare förklaring om uppsägning krävs inte. Den ännu gällande författningen (SFS 1870:37 s. 1) ska därför upphävas.

Eftersom innehållet i författningen – föreskrifter om brott och om domstolarnas rättskipningsuppgifter – tillhör lagområdet enligt regeringsformen ska författningen upphävas genom lag. Detta överensstämmer med hanteringen av kungörelsen (1821:1205) angående vad som genom konvention mellan Kungl. Maj:t samt Hans Maj:t kejsaren av Ryssland blivit överenskommet angående brottmålen behandling å ömse sidor om riksgränsen, som upphävdes genom SFS 1991:1733.

6 Ekonomiska konsekvenser, ikraftträdande och övergångsbestämmelser

6.1 Ekonomiska konsekvenser

Sverige är som FN-medlemsstat skyldigt att samarbeta med såväl de nuvarande brottmålstribunalerna som den gemensamma avvecklingsmekanismen. Det hittillsvarande samarbetet med tribunalerna har varit av begränsad omfattning och har, såvitt avser utlämning och rättslig hjälp i brottmål, inneburit obetydliga ekonomiska konsekvenser för svenska myndigheter. Även det samarbete som avser straffverkställighet i Sverige är begränsat till ett litet antal dömda personer. De ekonomiska konsekvenserna, som främst avser Kriminalvården, är större med hänsyn till att det i allmänhet är fråga om långa fängelsestraff och att särskilda säkerhets- och andra rutiner kan krävas. Också dessa kostnader har dock bedömts rymmas inom ordinarie budgetramar (prop. 1995/96:48 s. 17) och så har även skett i praktiken. Övergången till den internationella avvecklingsmekanismen är främst organisatorisk och innebär inte att Sverige kommer att verkställa straff i större utsträckning än om tribunalerna skulle ha fortsatt den verksamhet som överförs. Det finns således inte skäl att göra någon annan bedömning i detta fall. Kostnaderna för de förslag som nu lämnas ryms alltså inom befintliga budgetramar för de myndigheter som berörs.

6.2 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Avvecklingsmekanismen inleder sitt arbete den 1 juli 2012, såvitt avser brott begångna i anslutning till folkmordet i Rwanda, och den författningsändring som behövs för Sveriges samarbete bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Ikraftträdandet bör kunna ske den 1 april 2013.

Upphävandet av den numera obsoleta SFS 1870:37 s. 1 bör ske vid samma tidpunkt.

7 Författningskommentar

7.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Bilagan till lagen kompletteras med en ny punkt som avser immunitet och privilegier för Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålstribunaler i enlighet med dess stadga. Ändringen har behandlats i avsnitt 4.2.

7.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt

1 §

I paragrafen, som avser lagens tillämpningsområde, har en hänvisning till Internationella avvecklingsmekanismen för brottmålstribunaler lagts till i första stycket. I ett nytt andra stycke förtydligas vidare att uttrycket tribunal i lagen också omfattar avvecklingsmekanismen. Föreskriften i andra stycket har flyttats till ett nytt tredje stycke. Ändringarna, som har behandlats i avsnitt 4.1, innebär att lagens samarbetsregler också ska tillämpas i förhållande till avvecklingsmekanismen. Avvecklingsmekanismen inleder sitt arbete den 1 juli 2012, såvitt avser Rwandatribunalen, och den 1 juli 2013, såvitt avser Jugoslavientribunalen, och den kommer att fungera parallellt

med tribunalerna under en tid. Den närmare funktionsuppdelningen har beskrivits i avsnitt 3.

1 a §

Paragrafen, som är ny, avser rättslig hjälp som en svensk åklagare eller domstol önskar från någon av tribunalerna eller avvecklingsmekanismen. Den föreskriver att bestämmelserna om rättslig hjälp utomlands i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, vilka tar sikte på samarbete mellan Sverige och en annan stat, ska tillämpas också i förhållande till tribunalerna och avvecklingsmekanismen. Frågan har behandlats i avsnitt 4.1.

Bestämmelser om rättslig hjälp utomlands finns i 1 kap. 7 §, 3 kap. 1–3 §§ och 4 kap. 9, 10, 13, 24 b, 26 och 26 c §§ lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål. I 5 kap. 1 och 4 §§ samma lag finns föreskrifter om villkor om användningsbegränsningar i samband med rättslig hjälp utomlands. Dessa bestämmelser ska alltså tillämpas också i förhållande till tribunalerna och avvecklingsmekanismen.

Eftersom rättslig hjälp i dessa fall huvudsakligen följer av internationella överenskommelser och regler i den anmodade staten begränsas den svenska regleringen till de frågor som Sverige förfogar över (se även prop. 1999/2000:61 s. 82). Det är således tribunalernas och avvecklingsmekanismens regler om rättslig hjälp till en stat som huvudsakligen kommer att vara styrande. Härav följer också att de föreskrifter i lagen som enbart gäller i förhållande till vissa stater, t.ex. om kommunikationsväg eller om ansökans innehåll, inte ska tillämpas i förhållande till tribunalerna och avvecklingsmekanismen.

Det kan noteras att tribunalernas och avvecklingsmekanismens stadgor, vilka är bindande för Sverige, inte innehåller några uttryckliga bestämmelser om användningsbegränsande villkor för det fall en tribunal eller avvecklingsmekanismen lämnar rättslig hjälp till en stat. Stadgornas samarbetsbestämmelser är dock brett utformade och omfattar även en skyldighet att

samarbeta i enlighet med domstolsbeslut. Villkor om användningsbegränsningar kan därmed under vissa förutsättningar komma att gälla enligt 5 kap. 1 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål.

7.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen

1 a §

Paragrafen är ny och föreskriver att reglerna i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål ska tillämpas också i förhållande till Internationella brottmålsdomstolen, se avsnitt 4.1. Innehållet överensstämmer i sak med nya 1 a § lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt (se kommentaren till den paragrafen). En skillnad jämfört med tribunalerna och Avvecklingsmekanismen för internationella brottmålsribunaler är att Internationella brottmålsdomstolens stadga innehåller för Sverige bindande, uttryckliga bestämmelser som kan ge upphov till användningsbegränsande villkor, t.ex. för att skydda vittnen eller brottsoffer (se artiklarna 87(4) och 93(10)(b)(ii) i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen).

7.4 Förslag till lag om upphävande av konvention (1870:37 s. 1) angående ömsesidigt utlämnande av förbrytare emellan Hans Maj:t Konungen av Sverige (och Norge) och Hans Maj:t Belgiernas Konung

Konventionen är numera obsolet och författningen ska upphävas genom lag, vilket har redovisats i avsnitt 4.3.

Security Council

Distr.: General
22 December 2010

Resolution 1966 (2010)

**Adopted by the Security Council at its 6463rd meeting, on
22 December 2010**

The Security Council,

Recalling Security Council resolution 827 (1993) of 25 May 1993, which established the International Tribunal for the former Yugoslavia (“ICTY”), and resolution 955 (1994) of 8 November 1994, which established the International Criminal Tribunal for Rwanda (“ICTR”), and all subsequent relevant resolutions,

Recalling in particular Security Council resolutions 1503 (2003) of 28 August 2003 and 1534 (2004) of 26 March 2004, which called on the Tribunals to take all possible measures to complete investigations by the end of 2004, to complete all trial activities at first instance by the end of 2008, and to complete all work in 2010 (“completion strategy”), and *noting* that those envisaged dates have not been met,

Acknowledging the considerable contribution the Tribunals have made to international criminal justice and accountability for serious international crimes, and the re-establishment of the rule of law in the countries of the former Yugoslavia and in Rwanda,

Recalling that the Tribunals were established in the particular circumstances of the former Yugoslavia and Rwanda as *ad hoc* measures contributing to the restoration and maintenance of peace,

Reaffirming its determination to combat impunity for those responsible for serious violations of international humanitarian law and the necessity that all persons indicted by the ICTY and ICTR are brought to justice,

Recalling the statement of the President of the Security Council of 19 December 2008 (S/PRST/2008/47), and *reaffirming* the need to establish an *ad hoc* mechanism to carry out a number of essential functions of the Tribunals, including the trial of fugitives who are among the most senior leaders suspected of being most responsible for crimes, after the closure of the Tribunals,

Emphasizing that, in view of the substantially reduced nature of the residual functions, the international residual mechanism should be a small, temporary and efficient structure, whose functions and size will diminish over time, with a small number of staff commensurate with its reduced functions,

Welcoming the Report of the Secretary-General (S/2009/258) on the administrative and budgetary aspects of the options for possible locations for the archives of the International Tribunal for the former Yugoslavia and the International Criminal Tribunal for Rwanda and the seat of the residual mechanism(s) for the Tribunals,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Decides* to establish the International Residual Mechanism for Criminal Tribunals (“the Mechanism”) with two branches, which shall commence functioning on 1 July 2012 (branch for the ICTR) and 1 July 2013 (branch for the ICTY), respectively (“commencement dates”), and to this end *decides* to adopt the Statute of the Mechanism in Annex 1 to this resolution;

2. *Decides* that the provisions of this resolution and the Statutes of the Mechanism and of the ICTY and ICTR shall be subject to the transitional arrangements set out in Annex 2 to this resolution;

3. *Requests* the ICTY and the ICTR to take all possible measures to expeditiously complete all their remaining work as provided by this resolution no later than 31 December 2014, to prepare their closure and to ensure a smooth transition to the Mechanism, including through advance teams in each of the Tribunals;

4. *Decides* that, as of the commencement date of each branch referred to in paragraph 1, the Mechanism shall continue the jurisdiction, rights and obligations and essential functions of the ICTY and the ICTR, respectively, subject to the provisions of this resolution and the Statute of the Mechanism, and all contracts and international agreements concluded by the United Nations in relation to the ICTY and the ICTR, and still in force as of the relevant commencement date, shall continue in force *mutatis mutandis* in relation to the Mechanism;

5. *Requests* the Secretary-General to submit at the earliest possible date, but no later than 30 June 2011, draft Rules of Procedure and Evidence of the Mechanism, which shall be based on the Tribunals’ Rules of Procedure and Evidence subject to the provisions of this resolution and the Statute of the Mechanism, for consideration and adoption by the judges of the Mechanism;

6. *Decides* that the Rules of Procedure and Evidence of the Mechanism and any amendments thereto shall take effect upon adoption by the judges of the Mechanism unless the Security Council decides otherwise;

7. *Decides* that the determination of the seats of the branches of the Mechanism is subject to the conclusion of appropriate arrangements between the United Nations and the host countries of the branches of the Mechanism acceptable to the Security Council;

8. *Recalls* the obligation of States to cooperate with the Tribunals, and in particular to comply without undue delay with requests for assistance in the location, arrest, detention, surrender and transfer of accused persons;

9. *Decides* that all States shall cooperate fully with the Mechanism in accordance with the present resolution and the Statute of the Mechanism and that consequently all States shall take any measures necessary under their domestic law to implement the provisions of the present resolution and the Statute of the

Mechanism, including the obligation of States to comply with requests for assistance or orders issued by the Mechanism pursuant to its Statute;

10. *Urges* all States, especially States where fugitives are suspected to be at large, to further intensify cooperation with and render all necessary assistance to the Tribunals and the Mechanism, as appropriate, in particular to achieve the arrest and surrender of all remaining fugitives as soon as possible;

11. *Urges* the Tribunals and the Mechanism to actively undertake every effort to refer those cases which do not involve the most senior leaders suspected of being most responsible for crimes to competent national jurisdictions in accordance with their respective Statutes and Rules of Procedure and Evidence;

12. *Calls upon* all States to cooperate to the maximum extent possible in order to receive referred cases from the Tribunals and the Mechanism;

13. *Requests* the Secretary-General to implement the present resolution and to make practical arrangements for the effective functioning of the Mechanism from the first commencement date referred to in paragraph 1, in particular to initiate no later than 30 June 2011 the procedures for the selection of the roster of judges of the Mechanism, as provided in its Statute;

14. *Requests* the Secretary-General to prepare, in consultation with the Security Council, an information security and access regime for the archives of the Tribunals and the Mechanism prior to the first commencement date referred to in paragraph 1;

15. *Requests* the Tribunals and the Mechanism to cooperate with the countries of the former Yugoslavia and with Rwanda, as well as with interested entities to facilitate the establishment of information and documentation centres by providing access to copies of public records of the archives of the Tribunals and the Mechanism, including through their websites;

16. *Requests* the President of the Mechanism to submit an annual report to the Security Council and to the General Assembly, and the President and the Prosecutor of the Mechanism to submit six-monthly reports to the Security Council on the progress of the work of the Mechanism;

17. *Decides* that the Mechanism shall operate for an initial period of four years from the first commencement date referred to in paragraph 1, and to review the progress of the work of the Mechanism, including in completing its functions, before the end of this initial period and every two years thereafter, and further *decides* that the Mechanism shall continue to operate for subsequent periods of two years following each such review, unless the Security Council decides otherwise;

18. *Underlines* its intention to decide on the modalities for the exercise of any remaining residual functions of the Mechanism upon the completion of its operation;

19. *Decides* to remain seized of the matter.

Annex 1**Statute of the International Residual Mechanism for
Criminal Tribunals**

	<i>Page</i>
Preamble	6
Article 1: Competence of the Mechanism	6
Article 2: Functions of the Mechanism	7
Article 3: Structure and Seats of the Mechanism	7
Article 4: Organization of the Mechanism.	7
Article 5: Concurrent Jurisdiction	7
Article 6: Referral of Cases to National Jurisdictions	7
Article 7: <i>Non bis in Idem</i>	8
Article 8: Roster of Judges	8
Article 9: Qualification of Judges	9
Article 10: Election of Judges	9
Article 11: The President	10
Article 12: Assignment of Judges and Composition of the Chambers.	10
Article 13: Rules of Procedure and Evidence	11
Article 14: The Prosecutor	11
Article 15: The Registry	11
Article 16: Investigation and Preparation of Indictment	12
Article 17: Review of the Indictment.	12
Article 18: Commencement and Conduct of Trial Proceedings.	13
Article 19: Rights of the Accused.	13
Article 20: Protection of Victims and Witnesses.	14
Article 21: Judgements	14
Article 22: Penalties	14
Article 23: Appellate Proceedings	14
Article 24: Review Proceedings.	14
Article 25: Enforcement of Sentences	15
Article 26: Pardon or Commutation of Sentences.	15
Article 27: Management of the Archives.	15
Article 28: Cooperation and Judicial Assistance.	15

Article 29: The Status, Privileges and Immunities of the Mechanism.	16
Article 30: Expenses of the Mechanism.	16
Article 31: Working Languages	16
Article 32: Reports	17

STATUTE OF THE INTERNATIONAL RESIDUAL MECHANISM FOR CRIMINAL TRIBUNALS (IRMCT)

Preamble

Having been established by the Security Council acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations to carry out residual functions of the International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991 (hereinafter “ICTY”) and the International Criminal Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Genocide and Other Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of Rwanda and Rwandan citizens responsible for genocide and other such violations committed in the territory of neighbouring States, between 1 January 1994 and 31 December 1994 (hereinafter “ICTR”), the International Residual Mechanism for Criminal Tribunals (hereinafter “the Mechanism”) shall function in accordance with the provisions of the present Statute,

Article 1: Competence of the Mechanism

1. The Mechanism shall continue the material, territorial, temporal and personal jurisdiction of the ICTY and the ICTR as set out in Articles 1 to 8 of the ICTY Statute and Articles 1 to 7 of the ICTR Statute,¹ as well as the rights and obligations, of the ICTY and the ICTR, subject to the provisions of the present Statute.

2. The Mechanism shall have the power to prosecute, in accordance with the provisions of the present Statute, the persons indicted by the ICTY or the ICTR who are among the most senior leaders suspected of being most responsible for the crimes covered by paragraph 1 of this Article, considering the gravity of the crimes charged and the level of responsibility of the accused.

3. The Mechanism shall have the power to prosecute, in accordance with the provisions of the present Statute, the persons indicted by the ICTY or the ICTR who are not among the most senior leaders covered by paragraph 2 of this Article, provided that the Mechanism may only, in accordance with the provisions of the present Statute, proceed to try such persons itself after it has exhausted all reasonable efforts to refer the case as provided in Article 6 of the present Statute.

4. The Mechanism shall have the power to prosecute, in accordance with the provisions of the present Statute,

(a) any person who knowingly and wilfully interferes or has interfered with the administration of justice by the Mechanism or the Tribunals, and to hold such person in contempt; or

(b) a witness who knowingly and wilfully gives or has given false testimony before the Mechanism or the Tribunals.

¹ See Articles 1 to 8 ICTY Statute (S/RES/827 (1993) and Annex to S/25704 and Add.17658 (1993)) and Articles 1 to 7 ICTR Statute (Annex to S/RES/955 (1994)).

Before proceeding to try such persons, the Mechanism shall consider referring the case to the authorities of a State in accordance with Article 6 of the present Statute, taking into account the interests of justice and expediency.

5. The Mechanism shall not have the power to issue any new indictments against persons other than those covered by this Article.

Article 2: Functions of the Mechanism

The Mechanism shall continue the functions of the ICTY and of the ICTR, as set out in the present Statute (“residual functions”), during the period of its operation.

Article 3: Structure and Seats of the Mechanism

The Mechanism shall have two branches, one branch for the ICTY and one branch for the ICTR, respectively. The branch for the ICTY shall have its seat in The Hague. The branch for the ICTR shall have its seat in Arusha.

Article 4: Organization of the Mechanism

The Mechanism shall consist of the following organs:

- (a) The Chambers, comprising a Trial Chamber for each branch of the Mechanism and an Appeals Chamber common to both branches of the Mechanism;
- (b) The Prosecutor common to both branches of the Mechanism;
- (c) The Registry, common to both branches of the Mechanism, to provide administrative services for the Mechanism, including the Chambers and the Prosecutor.

Article 5: Concurrent Jurisdiction

1. The Mechanism and national courts shall have concurrent jurisdiction to prosecute persons covered by Article 1 of this Statute.
2. The Mechanism shall have primacy over national courts in accordance with the present Statute. At any stage of the procedure involving a person covered by Article 1 paragraph 2 of this Statute, the Mechanism may formally request national courts to defer to its competence in accordance with the present Statute and the Rules of Procedure and Evidence of the Mechanism.

Article 6: Referral of Cases to National Jurisdictions

1. The Mechanism shall have the power, and shall undertake every effort, to refer cases involving persons covered by paragraph 3 of Article 1 of this Statute to the authorities of a State in accordance with paragraphs 2 and 3 of this Article. The Mechanism shall have the power also to refer cases involving persons covered by paragraph 4 of Article 1 of this Statute.
2. After an indictment has been confirmed and prior to the commencement of trial, irrespective of whether or not the accused is in the custody of the Mechanism, the President may designate a Trial Chamber which shall determine whether the case should be referred to the authorities of a State:
 - (i) in whose territory the crime was committed; or

- (ii) in which the accused was arrested; or
- (iii) having jurisdiction and being willing and adequately prepared to accept such a case, so that those authorities should forthwith refer the case to the appropriate court for trial within that State.

3. In determining whether to refer a case involving a person covered by paragraph 3 of Article 1 of this Statute in accordance with paragraph 2 above, the Trial Chamber shall, consistent with Security Council resolution 1534 (2004), consider the gravity of the crimes charged and the level of responsibility of the accused.

4. The Trial Chamber may order such referral *proprio motu* or at the request of the Prosecutor, after having given to the Prosecutor and, where applicable, the accused, the opportunity to be heard and after being satisfied that the accused will receive a fair trial and that the death penalty will not be imposed or carried out.

5. The Mechanism shall monitor cases referred to national courts by the ICTY, the ICTR, and those referred in accordance with this Article, with the assistance of international and regional organisations and bodies.

6. After an order referring a case has been issued by the ICTY, the ICTR or the Mechanism and before the accused is found guilty or acquitted by a national court, where it is clear that the conditions for referral of the case are no longer met and it is in the interests of justice, the Trial Chamber may, at the request of the Prosecutor or *proprio motu* and upon having given to the State authorities concerned the opportunity to be heard, revoke the order and make a formal request for deferral.

Article 7: *Non bis in Idem*

1. No person shall be tried before a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law under the present Statute, for which he or she has already been tried by the ICTY, the ICTR or the Mechanism.

2. A person covered by Article 1 of this Statute who has been tried before a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law may be subsequently tried by the Mechanism only if:

(a) The act for which he or she was tried was characterized as an ordinary crime; or

(b) The national court proceedings were not impartial or independent, were designed to shield the accused from international criminal responsibility, or the case was not diligently prosecuted.

3. In considering the penalty to be imposed on a person convicted of a crime under the present Statute, the Mechanism shall take into account the extent to which any penalty imposed by a national court on the same person for the same act has already been served.

Article 8: Roster of Judges

1. The Mechanism shall have a roster of 25 independent judges (“judges of the Mechanism”), not more than two of whom may be nationals of the same State.

2. A person who for the purposes of membership of the roster could be regarded as a national of more than one State shall be deemed to be a national of the State in which that person ordinarily exercises civil and political rights.

3. The judges of the Mechanism shall only be present at the seats of the branches of the Mechanism as necessary at the request of the President to exercise the functions requiring their presence. In so far as possible, and as decided by the President, the functions may be exercised remotely, away from the seats of the branches of the Mechanism.

4. The judges of the Mechanism shall not receive any remuneration or other benefits for being on the roster. The terms and conditions of service of the judges for each day on which they exercise their functions for the Mechanism shall be those of the judges *ad hoc* of the International Court of Justice. The terms and conditions of service of the President of the Mechanism shall be those of the judges of the International Court of Justice.

Article 9: Qualification of Judges

1. The judges shall be persons of high moral character, impartiality and integrity who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices. Particular account shall be taken of experience as judges of the ICTY or the ICTR.

2. In the composition of the Trial and Appeals Chambers, due account shall be taken of the experience of the judges in criminal law, international law, including international humanitarian law and human rights law.

Article 10: Election of Judges

1. The judges of the Mechanism shall be elected by the General Assembly from a list submitted by the Security Council, in the following manner:

(a) The Secretary-General shall invite nominations for judges, preferably from among persons with experience as judges of the ICTY or the ICTR, from States Members of the United Nations and non-member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters;

(b) Within sixty days of the date of the invitation of the Secretary-General, each State may nominate up to two candidates meeting the qualifications set out in Article 9 paragraph 1 of the Statute;

(c) The Secretary-General shall forward the nominations received to the Security Council. From the nominations received the Security Council shall establish a list of not less than 30 candidates, taking due account of the qualifications set out in Article 9 paragraph 1 and adequate representation of the principal legal systems of the world;

(d) The President of the Security Council shall transmit the list of candidates to the President of the General Assembly. From that list the General Assembly shall elect 25 judges of the Mechanism. The candidates who receive an absolute majority of the votes of the States Members of the United Nations and of the non-member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters, shall be declared elected. Should more than two candidates of the same nationality

obtain the required majority vote, the two who received the highest number of votes shall be considered elected.

2. In the event of a vacancy in the roster, after consultation with the Presidents of the Security Council and of the General Assembly, the Secretary-General shall appoint a person meeting the qualifications of Article 9 paragraph 1 of the Statute, for the remainder of the term of office concerned.

3. The judges of the Mechanism shall be elected for a term of four years and shall be eligible for reappointment by the Secretary-General after consultation with the Presidents of the Security Council and of the General Assembly.

4. If there are no judges remaining on the roster or if no judge on the roster is available for appointment, and if it is not possible to assign a judge currently serving at the Mechanism, and all practical alternatives having been explored, the Secretary-General may, at the request of the President of the Mechanism and after consultation with the Presidents of the Security Council and of the General Assembly, appoint a person meeting the qualifications of Article 9 paragraph 1 of the Statute, to serve as a judge of the Mechanism.

Article 11: The President

1. After consultation with the President of the Security Council and the judges of the Mechanism, the Secretary-General shall appoint a full-time President from among the judges of the Mechanism.

2. The President shall be present at either seat of the branches of the Mechanism as necessary to exercise his or her functions.

Article 12: Assignment of Judges and Composition of the Chambers

1. In the event of a trial of a case pursuant to paragraphs 2 and 3 of Article 1 of this Statute, or to consider the referral of such a case to a national jurisdiction, the President shall appoint three judges from the roster to compose a Trial Chamber and the Presiding Judge from amongst their number to oversee the work of that Trial Chamber. In all other circumstances, including trials pursuant to paragraph 4 of Article 1 of this Statute, the President shall appoint a Single Judge from the roster to deal with the matter.

2. The President may designate a duty judge from the roster for each branch of the Mechanism, who will be available at short notice, to serve as a Single Judge and to whom indictments, warrants, and other matters not assigned to a Trial Chamber, may be transmitted for decision.

3. The President of the Mechanism shall be a member of the Appeals Chamber, appoint the other members and preside over its proceedings. In the event of an appeal against a decision by a Single Judge, the Appeals Chamber shall be composed of three judges. In the event of an appeal against a decision by a Trial Chamber, the Appeals Chamber shall be composed of five judges.

4. In the event of an application for review in accordance with Article 24 of this Statute of a judgment rendered by a single Judge or by a Trial Chamber, the President shall appoint three judges to compose a Trial Chamber on review. In the event of an application for review of a judgment rendered by the Appeals Chamber, the Appeals Chamber on review shall be composed of five judges.

5. The President may appoint, from among the judges of the Mechanism, a reserve judge to be present at each stage of a trial and to replace a judge if that judge is unable to continue sitting.

Article 13: Rules of Procedure and Evidence

1. The judges of the Mechanism shall adopt Rules of Procedure and Evidence for the conduct of the pre-trial phase of the proceedings, trials and appeals, the admission of evidence, the protection of victims and witnesses and other appropriate matters.

2. Amendments of the Rules of Procedure and Evidence may be decided remotely by the judges of the Mechanism by written procedure.

3. The Rules of Procedure and Evidence and any amendments thereto shall take effect upon adoption by the judges of the Mechanism unless the Security Council decides otherwise.

4. The Rules of Procedure and Evidence and amendments thereto shall be consistent with this Statute.

Article 14: The Prosecutor

1. The Prosecutor shall be responsible for the investigation and prosecution of persons covered by Article 1 of this Statute.

2. The Prosecutor shall act independently as a separate organ of the Mechanism. He or she shall not seek or receive instructions from any government or from any other source.

3. The Office of the Prosecutor shall be composed of a Prosecutor, an officer in charge at the seat of each branch of the Mechanism designated by the Prosecutor, and such other qualified staff as may be required, in accordance with paragraph 5 of this Article. The Prosecutor shall be present at either seat of the branches of the Mechanism as necessary to exercise his or her functions.

4. The Prosecutor shall be appointed by the Security Council on nomination by the Secretary-General. He or she shall be of high moral character and possess the highest level of competence and experience in the conduct of investigations and prosecutions of criminal cases. The Prosecutor shall serve for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Prosecutor shall be those of an Under-Secretary-General of the United Nations.

5. The Office of the Prosecutor shall retain a small number of staff commensurate with the reduced functions of the Mechanism, who shall serve at the seats of the branches of the Mechanism. The Office shall maintain a roster of qualified potential staff, preferably from among persons with experience at the ICTY or the ICTR, to enable it to recruit additional staff rapidly as may be required to perform its functions. The staff of the Office of the Prosecutor shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Prosecutor.

Article 15: The Registry

1. The Registry shall be responsible for the administration and servicing of the branches of the Mechanism.

2. The Registry shall consist of a Registrar, an officer in charge at the seat of each branch of the Mechanism designated by the Registrar, and such other qualified staff as may be required in accordance with paragraph 4 of this Article. The Registrar shall be present at either seat of the branches of the Mechanism as necessary to exercise his or her functions.

3. The Registrar shall be appointed by the Secretary-General for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Registrar shall be those of an Assistant Secretary-General of the United Nations.

4. The Registry shall retain a small number of staff commensurate with the reduced functions of the Mechanism, who shall serve at the seat of the respective branches of the Mechanism. The Registry shall maintain a roster of qualified potential staff, preferably from among persons with experience at the ICTY or the ICTR, to enable it to recruit additional staff rapidly as may be required to perform its functions. The Staff of the Registry shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Registrar.

Article 16: Investigation and Preparation of Indictment

1. The Prosecutor shall have the power to conduct investigations against persons covered by Article 1 of this Statute. The Prosecutor shall not have the power to prepare new indictments against persons other than those covered by Article 1 of this Statute.

2. The Prosecutor shall have the power to question suspects, victims and witnesses, to collect evidence and to conduct on-site investigations. In carrying out these tasks, the Prosecutor may, as appropriate, seek the assistance of the State authorities concerned.

3. If questioned, the suspect shall be entitled to be assisted by Counsel of his or her own choice, including the right to have legal assistance assigned to the suspect without payment by him or her in any such case if he or she does not have sufficient means to pay for it, as well as necessary translation into and from a language he or she speaks and understands.

4. Upon a determination that a *prima facie* case exists, the Prosecutor shall prepare an indictment containing a concise statement of the facts and the crime or crimes with which the accused is charged under the Statute. The indictment shall be transmitted to the duty judge or a Single Judge designated by the President.

Article 17: Review of the Indictment

1. The indictment shall be reviewed by the duty judge or a Single Judge designated by the President. If satisfied that a *prima facie* case has been established by the Prosecutor, he or she shall confirm the indictment. If not so satisfied, the indictment shall be dismissed.

2. Upon confirmation of an indictment, the judge may, at the request of the Prosecutor, issue such orders and warrants for the arrest, detention, surrender or transfer of persons, and any other orders as may be required for the conduct of the trial.

Article 18: Commencement and Conduct of Trial Proceedings

1. The Single Judge or Trial Chambers conducting a trial shall ensure that the trial is fair and expeditious and that proceedings are conducted in accordance with the Rules of Procedure and Evidence, with full respect for the rights of the accused and due regard for the protection of victims and witnesses.
2. A person against whom an indictment has been confirmed shall, pursuant to an order or an arrest warrant of the Mechanism, be taken into custody, immediately informed of the charges against him or her and transferred to the Mechanism.
3. The Single Judge or judge of the Trial Chamber designated by the President shall read the indictment, ensure that the rights of the accused are respected, confirm that the accused understands the indictment, and instruct the accused to enter a plea. The Single Judge or Trial Chamber shall then set the date for trial.
4. The hearings shall be public unless the Single Judge or Trial Chamber decides to close the proceedings in accordance with its Rules of Procedure and Evidence.

Article 19: Rights of the Accused

1. All persons shall be equal before the Mechanism.
2. In the determination of charges against him or her, the accused shall be entitled to a fair and public hearing, subject to Article 20 of the Statute.
3. The accused shall be presumed innocent until proved guilty according to the provisions of the present Statute.
4. In the determination of any charge against the accused pursuant to the present Statute, the accused shall be entitled to the following minimum guarantees, in full equality:
 - (a) to be informed promptly and in detail in a language which he or she understands of the nature and cause of the charge against him or her;
 - (b) to have adequate time and facilities for the preparation of his or her defence and to communicate with counsel of his or her own choosing;
 - (c) to be tried without undue delay;
 - (d) to be tried in his or her presence, and to defend himself or herself in person or through legal assistance of his own choosing; to be informed, if he or she does not have legal assistance, of this right; and to have legal assistance assigned to him or her, in any case where the interests of justice so require, and without payment by him or her in any such case if he or she does not have sufficient means to pay for it;
 - (e) to examine, or have examined, the witnesses against him or her and to obtain the attendance and examination of witnesses on his or her behalf under the same conditions as witnesses against him or her;
 - (f) to have the free assistance of an interpreter if he or she cannot understand or speak the language used in the Mechanism;
 - (g) not to be compelled to testify against himself or herself or to confess guilt.

Article 20: Protection of Victims and Witnesses

The Mechanism shall provide in its Rules of Procedure and Evidence for the protection of victims and witnesses in relation to the ICTY, the ICTR, and the Mechanism. Such protection measures shall include, but shall not be limited to, the conduct of in camera proceedings and the protection of the victim's identity.

Article 21: Judgements

1. The Single Judge or Trial Chamber shall pronounce judgements and impose sentences and penalties on persons covered by Article 1 of this Statute who are convicted by the Mechanism.
2. All judgements shall be delivered in public and shall be accompanied by a reasoned opinion in writing. Judgements by a Chamber shall be rendered by a majority of the judges, to which separate or dissenting opinions may be appended.

Article 22: Penalties

1. The penalty imposed on persons covered by paragraphs 2 and 3 of Article 1 of this Statute shall be limited to imprisonment. The penalty imposed on persons covered by paragraph 4 of Article 1 of this Statute shall be a term of imprisonment not exceeding seven years, or a fine of an amount to be determined in the Rules of Procedure and Evidence, or both.
2. In determining the terms of imprisonment, the Single Judge or Trial Chamber shall have recourse to the general practice regarding prison sentences in the courts of the former Yugoslavia and in those of Rwanda, respectively.
3. In imposing the sentences, the Single Judge or Trial Chamber should take into account such factors as the gravity of the offence and the individual circumstances of the convicted person.
4. In addition to imprisonment, the Single Judge or Trial Chamber may order the return of any property and proceeds acquired by criminal conduct, including by means of duress, to their rightful owners.

Article 23: Appellate Proceedings

1. The Appeals Chamber shall hear appeals from convicted persons or from the Prosecutor on the following grounds:
 - (a) an error on a question of law invalidating the decision; or
 - (b) an error of fact which has occasioned a miscarriage of justice.
2. The Appeals Chamber may affirm, reverse or revise the decisions taken by the Single Judge or Trial Chamber.

Article 24: Review Proceedings

Where a new fact has been discovered which was not known at the time of the proceedings before the Single Judge, Trial Chamber or the Appeals Chamber of the ICTY, the ICTR, or the Mechanism and which could have been a decisive factor in reaching the decision, the convicted person may submit to the Mechanism an application for review of the judgement. The Prosecutor may submit such an

application within one year from the day that the final judgement was pronounced. The Chamber shall only review the judgement if after a preliminary examination a majority of judges of the Chamber agree that the new fact, if proved, could have been a decisive factor in reaching a decision.

Article 25: Enforcement of Sentences

1. Imprisonment shall be served in a State designated by the Mechanism from a list of States with which the United Nations has agreements for this purpose. Such imprisonment shall be in accordance with the applicable law of the State concerned, subject to the supervision of the Mechanism.

2. The Mechanism shall have the power to supervise the enforcement of sentences pronounced by the ICTY, the ICTR or the Mechanism, including the implementation of sentence enforcement agreements entered into by the United Nations with Member States, and other agreements with international and regional organizations and other appropriate organisations and bodies.

Article 26: Pardon or Commutation of Sentences

If, pursuant to the applicable law of the State in which the person convicted by the ICTY, the ICTR, or the Mechanism is imprisoned, he or she is eligible for pardon or commutation of sentence, the State concerned shall notify the Mechanism accordingly. There shall only be pardon or commutation of sentence if the President of the Mechanism so decides on the basis of the interests of justice and the general principles of law.

Article 27: Management of the Archives

1. Without prejudice to any prior conditions stipulated by, or arrangements with, the providers of information and documents, the archives of the ICTY, the ICTR and the Mechanism shall remain the property of the United Nations. These archives shall be inviolable wherever located pursuant to Section 4 of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946.

2. The Mechanism shall be responsible for the management, including preservation and access, of these archives. The archives of the ICTY and the ICTR shall be co-located with the respective branches of the Mechanism.

3. In managing access to these archives, the Mechanism shall ensure the continued protection of confidential information, including information concerning protected witnesses, and information provided on a confidential basis. For this purpose, the Mechanism shall implement an information security and access regime, including for the classification and declassification as appropriate of the archives.

Article 28: Cooperation and Judicial Assistance

1. States shall cooperate with the Mechanism in the investigation and prosecution of persons covered by Article 1 of this Statute.

2. States shall comply without undue delay with any request for assistance or an order issued by a Single Judge or Trial Chamber in relation to cases involving persons covered by Article 1 of this Statute, including, but not limited to:

- (a) the identification and location of persons;

- (b) the taking of testimony and the production of evidence;
- (c) the service of documents;
- (d) the arrest or detention of persons;
- (e) the surrender or the transfer of the accused to the Mechanism.

3. The Mechanism shall respond to requests for assistance from national authorities in relation to investigation, prosecution and trial of those responsible for serious violations of international humanitarian law in the countries of former Yugoslavia and Rwanda, including, where appropriate, providing assistance in tracking fugitives whose cases have been referred to national authorities by the ICTY, the ICTR, or the Mechanism.

Article 29: The Status, Privileges and Immunities of the Mechanism

1. The Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 shall apply to the Mechanism, the archives of the ICTY, the ICTR and the Mechanism, the judges, the Prosecutor and his or her staff, and the Registrar and his or her staff.

2. The President, the Prosecutor and the Registrar shall enjoy the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law. The judges of the Mechanism shall enjoy the same privileges and immunities, exemptions and facilities when engaged on the business of the Mechanism.

3. The staff of the Prosecutor and of the Registrar shall enjoy the privileges and immunities accorded to officials of the United Nations under articles V and VII of the Convention referred to in paragraph 1 of this Article.

4. Defence counsel, when holding a certificate that he or she has been admitted as counsel by the Mechanism and when performing their official functions, and after prior notification by the Mechanism to the receiving State of their mission, arrival and final departure, shall enjoy the same privileges and immunities as are accorded to experts on mission for the United Nations under Article VI, Section 22, paragraphs (a) to (c), and Section 23, of the Convention referred to in paragraph 1 of this Article. Without prejudice to their privileges and immunities, it is the duty of defence counsel enjoying such privileges and immunities to respect the laws and regulations of the receiving State.

5. Other persons, including the accused, required at the seats of the Mechanism, shall be accorded such treatment as is necessary for the proper functioning of the Mechanism.

Article 30: Expenses of the Mechanism

The expenses of the Mechanism shall be expenses of the Organisation in accordance with Article 17 of the Charter of the United Nations.

Article 31: Working Languages

The working languages of the Mechanism shall be English and French.

Article 32: Reports

1. The President of the Mechanism shall submit an annual report of the Mechanism to the Security Council and to the General Assembly.
2. The President and Prosecutor shall submit six-monthly reports to the Security Council on the progress of the work of the Mechanism.

Annex 2

Transitional Arrangements

Article 1 — Trial Proceedings

1. The ICTY and ICTR shall have competence to complete all trial or referral proceedings which are pending with them as of the commencement date of the respective branch of the Mechanism.
2. If a fugitive indicted by the ICTY or ICTR is arrested more than 12 months, or if a retrial is ordered by the Appeals Chamber more than 6 months prior to the commencement date of the respective branch of the Mechanism, the ICTY or ICTR, respectively, shall have competence over such person in accordance with their respective Statutes and Rules of Procedure and Evidence to conduct, and complete, the trial of such person, or to refer the case to the authorities of a State, as appropriate.
3. If a fugitive indicted by the ICTY or ICTR is arrested 12 months or less, or if a retrial is ordered 6 months or less prior to the commencement date of the respective branch of the Mechanism, the ICTY or ICTR, respectively, shall only have competence over such person in accordance with their respective Statutes and Rules of Procedure and Evidence to prepare the trial of such person, or to refer the case to the authorities of a State, as appropriate. As of the commencement date of the respective branch of the Mechanism, the Mechanism shall have competence over such person in accordance with Article 1 of its Statute, including trial of such person or referral of the case, as appropriate.
4. If a fugitive indicted by the ICTY or ICTR is arrested or if a retrial is ordered on or after the commencement date of the respective branch of the Mechanism, the Mechanism shall have competence over such person in accordance with Article 1 of its Statute.

Article 2 — Appeals Proceedings

1. The ICTY and ICTR shall have competence to conduct, and complete, all appellate proceedings for which the notice of appeal against the judgment or sentence is filed prior to the commencement date of the respective branch of the Mechanism.
2. The Mechanism shall have competence to conduct, and complete, all appellate proceedings for which the notice of appeal against the judgment or sentence is filed on or after the commencement date of the respective branch of the Mechanism.

Article 3 — Review Proceedings

1. The ICTY and ICTR shall have competence to conduct, and complete, all review proceedings for which the application for review of the judgment is filed prior to the commencement date of the respective branch of the Mechanism.
2. The Mechanism shall have competence to conduct, and complete, all review proceedings for which the application for review of the judgment is filed on or after the commencement date of the respective branch of the Mechanism.

Article 4 — Contempt of Court and False Testimony

1. The ICTY and ICTR shall have competence to conduct, and complete, all proceedings for contempt of court and false testimony for which the indictment is

confirmed prior to the commencement date of the respective branch of the Mechanism.

2. The Mechanism shall have competence to conduct, and complete, all proceedings for contempt of court and false testimony for which the indictment is confirmed on or after the commencement date of the respective branch of the Mechanism.

Article 5 — Protection of Victims and Witnesses

1. The ICTY and ICTR shall provide for the protection of victims and witnesses, and carry out all related judicial or prosecutorial functions, in relation to all cases for which the ICTY or ICTR, respectively, has competence pursuant to Articles 1 to 4 of the present Annex.

2. The Mechanism shall provide for the protection of victims and witnesses, and carry out all related judicial or prosecutorial functions, in relation to all cases for which the Mechanism has competence pursuant to Articles 1 to 4 of the present Annex.

3. The Mechanism shall provide for the protection of victims and witnesses, and carry out all related judicial or prosecutorial functions, where a person is a victim or witness in relation to two or more cases for which the Mechanism and the ICTY or ICTR, respectively, have competence pursuant to Articles 1 to 4 of the present Annex.

4. The ICTY and ICTR, respectively, shall make the necessary arrangements to ensure as soon as possible a coordinated transition of the victims and witness protection function to the Mechanism in relation to all completed cases of the Tribunals. As of the commencement date of the respective branch of the Mechanism, the Mechanism shall carry out all related judicial or prosecutorial functions in relation to these cases.

Article 6 — Coordinated Transition of other Functions

The ICTY and ICTR, respectively, shall make the necessary arrangements to ensure, as soon as possible, a coordinated transition of the other functions of the Tribunals to the Mechanism, including the supervision of enforcement of sentences, assistance requests by national authorities, and the management of records and archives. As of the commencement date of the respective branch of the Mechanism, the Mechanism shall carry out all related judicial or prosecutorial functions.

Article 7 — Transitional Arrangements for the President, Judges, Prosecutor, Registrar and Staff

Notwithstanding the provisions of the Statutes of the Mechanism, the ICTY and ICTR,

(a) the President, Judges, Prosecutor and Registrar of the Mechanism may also hold the office of President, Judge, Prosecutor and Registrar, respectively, of the ICTY or ICTR;

(b) the staff members of the Mechanism may also be staff members of the ICTY or ICTR.